Lietas Nr. C33388113
Lietas arhīva Nr. C-3881-13/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 22.oktobrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese S.Bernharde

izskatīja Rīgā, Lomonosova ielā 10, rakstveida procesā civillietu AS „Citadele banka" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa.

2013.gada 31.maijā Akciju sabiedrība (turpmāk tekstā- AS) „Citadele banka" (turpmāk tekstā- prasītāja) ir cēlusi Rīgas rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā – atbildētāja) un /pers. B/ (turpmāk tekstā- galvinieks) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 10.novembrī /pers. A/ un AS „Parex banka" noslēdza Studiju aizdevuma līgumu Nr.PB/4.4-FA06/007914, saskaņā ar kuru AS „Parex banka" piešķīra /pers. A/ aizdevumu Ls 672,00 apmērā studiju maksas samaksai.

2006.gada 10.novembrī /pers. B/ un AS „Parex banka" noslēdza Galvojuma līgumu Nr.PB/4.4-FA06/007914, saskaņā ar kuru /pers. B/ kā galvinieks uzņēmās pienākumu atbildēts kā pats parādnieks, t.i. par /pers. A/ saistībām, kas izriet no Studiju aizdevuma līguma, tai skaitā ne tikai par parāda pamatsummu, bet arī par procentiem un līgumsodiem, kā arī par viesiem citiem iespējamiem prasījumiem un izdevumiem, kas saistīti ar /pers. A/ parādu.

AS „Parex banka" uzņēmuma pārejas rezultātā, kas notikusi 2010.gada 1.augustā, ir nodevusi AS „Citadele banka" savas tiesības un saistības, kas izriet no augstāk minētā Studiju aizdevuma līguma un Galvojuma līguma.

Saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 3.punktu, atbildētājai ir pienākums maksāt līdz katra kalendārā mēneša 14.datumam. aizdevuma procenti aprēķināti no izsniegtās un neatmaksātās summas par katru kalendāro dienu visā aizdevuma izmantošanas laikā līdz pilnīgai līguma saistību izpildei. Saskaņā ar 2009.gada 22.septembra Latvijas Universitātes rektora rīkojumu atbildētāja tika izslēgta no studējošo saraksta, līdz ar ko, aizdevuma atmaksa atbildētājai bija jāuzsāk ar 2009.gada 14.decembri, bet pilns norēķins, saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 5.3.2.punktu, bija jāveic 5 gadu laikā no aizdevuma pamatsummas atmaksas uzsākšanas brīža, t.i. līdz 2014.gada 14..decembrim.

Saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 9.3.punktu, prasītājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no Studiju aizdevuma līguma un nekavējoties pieprasīt no atbildētāja un galvinieka visu neatmaksāto aizdevuma summas atmaksu un citu līgumā paredzēto maksājumu samaksu, ja atbildētāja 6 mēnešu laikā nav veikusi regulārus aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājumus, saskaņā ar Maksājumu grafiku.

Prasītājs, konstatējot Studija aizdevuma līgumā noteikto maksājumu samaksas kavējumus, 2011.gada 26.oktobrī nosūtīja atbildētājai un galviniekam paziņojumu par Studiju aizdevuma līguma pirmstermiņa izbeigšanu, ar ko uzaicināja abus atbildētājus samaksāt tekošo parādu, saskaņā ar Studiju aizdevuma līgumu. Minēto prasītāja paziņojumu abas atbildētājas ir saņēmušas personīgi. Ņemot vērā, ka parāds netika samaksāts, prasītājs izbeidza Studiju aizdevuma līgumu ar 2011.gada 25.novembri.

Saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 7.punktu, aprēķināts līgumsods 0,1% apmērā dienā no savlaicīgi nesamaksātā aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājuma par katru nokavēto dienu.

Prasītājs norāda, ka uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi parāds nav samaksāts.

Pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1589., 1590., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717., 1756., 1764., 1765., 1943., 1946.pantu, lūdz tiesu piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/ par labu prasītājam neatmaksātās aizdevuma pamatsummu Ls 672,00, procentus par aizdevuma lietošanu Ls 117,05, līgumsodu Ls 154,28 un tiesāšanas izdevumus, kā arī apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos kavējuma procentus 6% gadā no neapmaksātā aizdevuma pamatsummas Ls 672,00 par laika posmu līdz sprieduma izpildei.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250[21].panta noteikumiem atbildētājām 2013.gada 6.jūnijā tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa, ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. Tāpat atbildētājām tika izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētāja var lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē (l.l.61).

2013.gada 28.jūnijā Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. B/ paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā, iebildumu pret prasību nav un nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē (l.l.62-65).

2013.gada 17.jūlijā Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. A/ paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā un nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē. Lūdz tiesu sprieduma izpildi sadalīt termiņos, jo ir šķīrusies no vīra un nepilngadīgus bērnus uztur viena. No bijušā vīra uzturlīdzekļus nelūdz. Lūdz atļaut parādu nomaksāt 8 mēnešos, sākot ar 2013.gada oktobri (l.l.70-71).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, *ja puses nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu izskatīt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Puses nav lūgušas izskatīt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2013.gada 31.jūlijā pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā sākot no 2013.gada 22.oktobra.

Bez tam, tiesa atzīst, ka iesniegtie rakstveida pierādījumi prasības pamatošanai un pieteikumā norādītie argumenti, kā arī atbildētāju sniegtie paskaidrojumi ir pietiekami sprieduma taisīšanai lietā un ņemot vērā to, ka pusēm Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir paziņots par lietas izskatīšanu, tiesnese nolēma civillietu izskatīt rakstveida procesā uz lietā esošo pierādījumu pamata.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa.

Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā ir noteikts, ka *ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.*

Tiesa konstatē, ka prasītāja ir cēlusi maza apmēra prasību pret /pers. A/ un /pers. B/ par naudas piedziņu, kurā lūdz piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/ par labu prasītājam neatmaksātās aizdevuma pamatsummu Ls 672,00, procentus par aizdevuma lietošanu Ls 117,05, līgumsodu Ls 154,28 un tiesāšanas izdevumus, kā arī apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos kavējuma procentus 6% gadā no neapmaksātā aizdevuma pamatsummas Ls 672,00 par laika posmu līdz sprieduma izpildei. Savu prasījumu pamatojot ar Civillikuma 1., 1587., 1589., 1590., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717., 1756., 1764., 1765., 1943., 1946.pantu.

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatēja, ka abas atbildētājas savos rakstveida paskaidrojumos ir norādījušas, ka atzīst prasību pilnā apmērā, par ko arī parakstījās. Pie apstākļiem, kad atbildētājas /pers. A/ un /pers. B/ prasību par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 672,00, procentu par aizdevuma lietošanu Ls 117,05, līgumsoda Ls 154,28, tiesāšanas izdevumu piedziņu un prasītāja tiesībām saņemt 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildei atzina, tiesa secina, ka prasītāja prasība par naudas piedziņu ir apmierināma pilnā apmērā, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1692., 1698., 1753., 1756., 1757., 1716., 1720., 1757., 1765., 1946.pantu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, kurā ir noteikts, *ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus, atbildētāja pienākums ir segt ar līgumu uzņemtās saistības pilnā apmērā*.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta*.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu*.

Civillikuma 1756.pants paredz, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu* un atbilstoši Civillikuma 1757.pantam, *nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.* Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmā daļa paredz, ka *procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.*

Civillikuma 1716.pantā norādīts, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi*. Savukārt Civillikuma 1720.panta 2.punktā ir noteikts, ka *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā*.

Civillikuma 1692.panta noteic, ka *galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda*.

Civillikuma 1698.panta noteic, ka *galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa, tostarp, norāda prasītāja tiesības par laiku līdz spieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.* Tādējādi tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/ likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 672,00.

Vienlaicīgi tiesa izlemj /pers. A/ rakstveida paskaidrojumos pieteikto lūgumu sadalīt sprieduma izpildi termiņos, ļaujot viņai nomaksāt parādu 8 mēnešos, sākot ar 2013.gada oktobri.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 206.panta pirmo daļu *tiesa, kas taisījusi spriedumu lietā, ir tiesīga pēc lietas dalībnieka pieteikuma, ievērojot pušu mantisko stāvokli, bērnu tiesības vai citus apstākļus, pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu.*

Tiesa ir atzinusi, ka prasība ir apmierināma pilnībā un no atbildētājas /pers. A/ piedzenams parāds kopā par Ls 1090,33, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 672,00, procentiem par aizdevuma lietošanu Ls 117,05, līgumsoda Ls 154,28, nomaksātās valsts nodevas 141,50 un ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem Ls 5,50, kā arī prasītājam noteiktas tiesības saņemt no atbildētājas 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Lemjot par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, ir vērtējams parādnieka mantiskais stāvoklis un citi būtiski apstākļi, kas ietekmē parādnieka iespējas izpildīt tiesas nolēmumu.

Atbildētāja pers.Asavos rakstveida paskaidrojumos norādīja, ka viņa ir šķīrusies no vīra un pati audzina nepilngadīgos bērnus. Neskatoties uz to, ka ar 2009.gada 15.decembra Rīgas rajona tiesas spriedumu par labu /pers. A/ ir piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. G/ un meitas /pers. H/ uzturam, atbildētāja nav vērsusies pie tiesu izpildītāja sprieduma piespiedu izpildei. Ar lietas materiāliem pievienotām dzimšanas apliecību kopijām, 2009.gada 15.decembra Rīgas rajona tiesas sprieduma noraksta apstiprinājumu gūst fakts, ka /pers. A/ apgādībā atrodas divi nepilngadīgie bērni, taču šis fakts nepierāda atbildētājas mantas stāvokli. Atbildētāja savam lūgumam nav pievienojusi pierādījumus par savu finansiālo stāvokli. Kaut gan prasītājs /pers. A/ lūgumam sadalīt sprieduma izpildi termiņos iebildumus nav cēlis, taču tiesa atzīst atbildētājas lūgumu par nepamatotu un noraidāmu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas*.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa.

Tiesa, vadoties no Civilprocesa likuma 8., 34., 35., 41.panta pirmās daļas, 97., 193., 204.^{1}, 206., 250.$^{25.}$pantiem, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Citadele banka", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, neatmaksātā aizdevuma pamatsummu Ls 672,00, procentus par aizdevuma lietošanu Ls 117,05, līgumsodu Ls 154,28, valsts nodevu Ls 141,50, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50, kopā Ls 1090,33 (viens tūkstotis deviņdesmit lati un 33 santīmi), samaksu veicot AS „Citadele banka", konts LV22PARX0003884290004.

Noteikt AS „Citadele banka", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, 6 procentus gadā no neatmaksātā aizdevuma pamatsummas Ls 672,00 par laika posmu līdz sprieduma izpildei.

/pers. A/ pieteikumu par sprieduma izpildes sadalīšanu termiņos noraidīt.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese S.Bernharde